

2005. május 26., csütörtök

P6_TA(2005)0208

Az alapvető jogok előmozdítása és védelme

Az Európai Parlament állásfoglalása az alapvető jogok előmozdításáról és védelméről: a nemzeti és európai intézmények, köztük az Alapvető Jogok Ügynökségének szerepe (2005/2007(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2004. október 29-én a tagállamok állam- és kormányfői által aláírt Alkotmány szerződésre, melynek második része tartalmazza az Európai Unió alapjogi chartáját,
- tekintettel az Európai Uniót létrehozó szerződés 6. és 7. cikkére és az Alkotmány szerződés I-2. és I-9. cikkére,
- tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződés 13. cikkére és 192. cikke (2) bekezdésére,
- tekintettel az Európai Közösségek Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának határozataira,
- tekintettel a Bizottságnak „Az Alapvető Jogok Ügynöksége – Nyilvános konzultációra készített dokumentum” című közleményére (COM(2004)0693),
- tekintettel a tagállamok képviselőinek az Európai Tanácson belüli, 2003. december 12–13-i brüsszeli ülésén született döntésére, melyben hangsúlyozták az emberi jogokra vonatkozó adatgyűjtés és elemzés fontosságát azzal a céllal, hogy meghatározásra kerüljön az Unió politikája ezen a területen, hogy a már fennálló Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontjára támaszkodjanak, és hogy azt – feladatkörének kiterjesztésével – emberi jogi ügynökséggé alakítsák át,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság kezdeményezésére „Az EU alapjogi politikájának előmozdítása: a szavaktól a tettekig, avagy a jogok valóságossá tétele” címmel 2005. április 25–26-án tartott nyilvános szeminárium eredményére,
- tekintettel 2004. április 20-i, a Bizottság közleményéről szóló állásfoglalására⁽¹⁾, melynek témája az Európai Uniót létrehozó szerződés 7. cikke és az Unió alapját képező értékek tiszteletben tartása és előmozdítása,
- tekintettel az emberi jogok helyzete a világban című 2004-es éves jelentésről és az EU emberi jogi politikájáról szóló 2005. április 28-i állásfoglalására⁽²⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 39. és 45. cikkére,
- tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére, valamint a Külügyi Bizottság, a Fejlesztési Bizottság és az Alkotmányügyi Bizottság véleményére (A6-0144/2005),

Az EU alkotmányos kerete: új ösztönzés az alapvető jogok számára

1. úgy ítéli meg, hogy az alapvető jogok hatékony védelme és előmozdítása a demokrácia alapja Európában, és elengedhetetlen feltétele a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség Európai Unió által történő megszilárdításának;
2. rámutat arra, hogy az alapjogi chartának az Alkotmány szerződésbe történő foglalása és az EU jövőbeni csatlakozása az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezményhez alapvető változásokat hoz magával, melyek jelentősen megnövelik az Unió arra irányuló kötelezettségeit, hogy biztosítsa az alapvető jogok tevékeny előmozdítását minden politika területén;

⁽¹⁾ HL C 104. E, 2004.4.30., 408. o.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0150.

2005. május 26., csütörtök

3. úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió egyre inkább közös értékek politikai közösségeként határozza meg magát, és tovább szélesíti kezdeti célját, amely nyilvánvalóan a piacra irányult;
4. úgy ítéli meg, hogy számos olyan uniós cél, mint a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség fejlesztése, a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem, az átláthatóság támogatása és az adatvédelem biztosítása, már elválaszthatatlan az alapvető jogok előmozdításától;
5. megállapítja, hogy az Unió hatásköreinek kibővítését követően szükség van az alapvető jogok és az egyéni szabadságjogok maradéktalan megerősítésére és tiszteletben tartására, illetve, hogy a terrorizmus új formája tovább növelte a kollektív biztonság megteremtése iránti igényt; ezért azon az állásponton van, hogy megfelelő politikák révén egyensúlyt kell teremteni az egyéni szabadságjogok és a kollektív biztonság között, e két cél összeegyeztethetőségének megvalósítása érdekében;
6. feltétlenül szükségesnek ítéli, hogy érvényre jussanak az alapszerződésekben és az új Alkotmányban megfogalmazott értékek;
7. megállapítja, hogy az átláthatóság olyan demokratikus elv, amely elengedhetetlen az Unió és polgárai közötti kapcsolatban, valamint a Közösség igazságszolgáltatása és jogalkotása, az EU és a tagállamok és az EU és az Európa Tanács közötti kapcsolatban;
8. megállapítja, hogy az Unió és a tagállamok megosztott hatáskörrel rendelkeznek az emberi jogok területén, ezért a saját illetékességi körükben a szubszidiaritás elvével összhangban kötelesek tiszteletben tartani az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat, figyelembe véve fent említett 2004. április 20-i állásfoglalását; sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen lépéseket minden szükséges együttműködés és segítség biztosítására – még a bírósági eljárások kezdeményezését megelőzően is – azért, hogy a tagállamokat képessé tegye az olyan problémák leküzdésére, amelyekkel a közösségi jogszabályok és az uniós intézkedések végrehajtása során találkozhatnak; az alapvető jogokra kihatással levő uniós intézkedések átültetése során elengedhetetlennek tartja a különösen nagyfokú átláthatóságot;

Útban egy EU alapjogi politika felé

9. üdvözliz az Alkotmányszerződés aláírását, amennyiben a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget teljes mértékben a Bíróság hatáskörébe utalja, üdvözliz továbbá az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez való csatlakozást, az alapjogi charta belefoglalását a Szerződésbe, az együttdöntési eljárás kiterjesztését és ezáltal az Európai Parlament szerepének bővítését;
10. úgy ítéli meg, hogy az alapvető jogok megvalósítása minden európai politika célja; emiatt az EU intézményeinek tevékenyen támogatniuk és ezért védeniük is kell az alapvető jogokat, és azokat – határokon átnyúló jelentőségüket figyelembe véve – a jogszabályok megfogalmazásakor és elfogadásakor teljes mértékben szem előtt kell tartaniuk;
11. politikailag lényegesnek tekinti, hogy az alapvető jogok előmozdításának fogalma bekerüljön a közösségi és uniós vívmányok egyszerűsítésével és újrendezésével kapcsolatban követendő célok közé; arra hív fel, hogy minden új politikát, jogalkotási javaslatot és programot kísérjen az alapvető jogok tiszteletben tartásáról szóló hatástanulmány; e tanulmányt a javaslat indokolásába kellene belefoglalni;
12. üdvözliz, hogy létrehozták a biztosok egy csoportját „az alapvető jogokért, a diszkrimináció ellen és az egyenlő bánásmódot”; felszólítja a Bizottságot, különösen az alapvető jogokért felelős biztosokat, hogy dolgozzanak ki átfogó és egységes stratégiát annak biztosítására, hogy az alapvető jogokat betartják az uniós politika minden területén;
13. álláspontja szerint a Bíróság döntő szerepet játszott abban, hogy a Közösség és az Unió a jog „közösségévé” és uniójává vált, különösen a Szerződések által a Bíróság számára biztosított előzetes döntéshozatali kapcsolatban a nemzeti és európai bírák között létrejött gyümölcsöző párbeszéd eredményeképpen; támogatja az Európai Tanács által Hágában elfogadott programban előterjesztett javaslatot a tagállamok legfelső bíróságai közötti párbeszéd megerősítésére; és úgy véli, hogy az ilyen lépések nem csak a legfelső bíróságok elkötelezettségét mutatják az iránt, hogy megosszák egymással tapasztalataikat, de egyúttal egy európai közrend kezdetét is jelentik, amely az alapvető jogok védelmének közös céljából nyeri értelmét;

2005. május 26., csütörtök

14. rámutat arra, hogy a Parlament – eljárási szabályzatának megfelelő rendelkezései értelmében – megvizsgálhatná a beavatkozás lehetőségét olyan keresetek támogatása céljából, amellyel alapvető jogok megsértésére hivatkozó polgárok fordulhatnak az Európai Bírósághoz;

15. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a közösségi és uniós jogszabályok végrehajtásával kapcsolatban a tagállamok egyre kevésbé hajlandók elfogadni a kölcsönös elismerés alapelvét arra hivatkozva, hogy az adott tagállamban nem megfelelő az alapvető jogok védelmének szintje; felhívja a figyelmet e tekintetben a Bíróság esetjogára⁽¹⁾, valamint felhívja mind az államok hatóságait, melyeknek részletes tájékoztatást kell adniuk vonakodásuk megindoklására, mind az ilyen tájékoztatást kérő államok hatóságait, hogy bocsássanak rendelkezésre minden, a tisztázáshoz szükséges információt;

Együttműködés a nemzeti emberi jogi intézményekkel és a nemzeti parlamentekkel

16. megállapítja, hogy néhány tagállam nemzeti intézményeket hozott létre az alapvető jogok támogatására és védelmére, különösen az ENSZ „párizsi elveire” való hivatkozással; felhívja a többi tagállamot, hogy e célból tegyék meg a szükséges lépéseket, és lássák el a nemzeti bizottságokat, illetve intézményeket a megfelelő anyagi forrásokkal, szem előtt tartva többek között azt, hogy e szervek egyik szerepe a kormányzati emberi jogi politikák felülvizsgálata, a hibák megelőzése és fejlesztési javaslatok megtétele, mivel a hatékonyság záloga a megelőzés, és nem a pusztá problémamegoldás;

17. támogatja a folyamatos alapjogi párbeszéd kialakítását a tagállamok nemzeti parlamentjeivel;

18. meggyőződése, hogy az adatgyűjtés kiemelt fontosságú, akárcsak az adatok összevetésére és elemzésére irányuló módszeres munka; úgy ítéli meg, hogy a nemzeti intézmények ebben kulcsszerepet játszanak;

19. továbbra is meggyőződése, hogy az alapvető jogokat még hatékonyabban lehet védeni, ha a polgárokban – ösztönözve szerepvállalásukat a döntések kialakításában és végrehajtásában – tudatosítják saját jogaikat, és olyan helyzetbe kerülnek, hogy azok védelmét még jóval azelőtt kérik, hogy bírósági eljárás válna szükségessé; azon az állásponton van, hogy e cél tekintetében az alapjogi nemzeti bizottságok és intézmények létrehozása lehetővé teheti a nem kormányzati szervezetek számára, hogy világosabb álláspontokat alakítsanak ki, valamint hogy hatékonyabban összpontosítsák cselekvésre való felhívásaikat és a törvénytellennek tekintett eljárások felfedését; megerősíti azon álláspontját, miszerint a nemzeti kormányzati és nem kormányzati szervezeteknek meg kell osztaniuk egymással a legjobb gyakorlatokat az emberi jogok terén;

20. úgy ítéli meg, hogy a Bizottságnak figyelmet kell szentelnie az emberi jogok az Unió egyes országaiban történő ismételt és folyamatos megsértésének – különösen az olyan polgári jogok tekintetében, mint az aktív vagy passzív választójog –, amely az Európa Tanács emberi jogi biztosa, Alvaro Gil-Robles úr jelentéseinek témája volt;

Az alapvető jogok védelme elvének Unión kívüli terjesztése

21. azon az állásponton van, hogy az alapvető jogok egyetemességének és oszthatatlanságának ösztönöznie kell az Európai Uniót és a tagállamait, hogy a harmadik országokkal való kapcsolataik útján – nem utolsósorban társulási egyezmények megkötésére tekintettel – mozgítsák elő e jogok elterjedését, valamint olyan nemzetközi szervezetekkel való kapcsolataik útján is, mint az Egyesült Nemzetek Szervezete, amely az alapvető jogok védelmére különös hangsúlyt fektető reformfolyamathoz látott hozzá; hangsúlyozza, hogy az Európai Uniónak mint szervnek tevékeny szerepet kell játszania egy ilyen reform végrehajtásában azáltal, hogy tovább erősíti e területen külpolitikai intézkedéseit, és hozzájárul az Egyesült Nemzetek Szervezete e kérdésről szóló jelentésének elkészítéséhez;

22. javasolja egy intézményközi magatartási kódex megalkotását, amelynek célja, hogy az Unió külpolitikai intézkedéseit következetesebbé és méltányosabbá tegye a demokrácia előmozdítása és az emberi jogok területén; e lépést a 2002. április 25-i, a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, az Európai Uniónak az emberi jogok és a demokrácia harmadik országokban történő előmozdításában betöltött szerepéről szóló bizottsági közleményről szóló állásfoglalásában⁽²⁾ már jóváhagyta; úgy véli, hogy a magatartási kódexnek mindenfajta megállapodás során mindegyik felet kötő lényeges elemként kell szabályoznia az Unió és a többi 120 olyan ország közötti kapcsolatokat, amelyekre a demokratikus záradék jelenleg alkalmazandó;

⁽¹⁾ Egyesített ügyek, C-187/01 és C-385/01 Gözütk és Brügge [2003] ECR I-1345.

⁽²⁾ HL C 131. E, 2003.6.5., 147. o.

2005. május 26., csütörtök

23. felszólítja a Bizottságot, hogy készítsen és adjon át a Parlamentnek az Ügynökségre vonatkozó álláspontjával kapcsolatosan egy átfogó tanulmányt egy hasonló szervezet szükségességéről (mind a Bizottságon belül, mind azon kívül), mely információt nyújt az Ügynökség hatáskörén kívül eső országokban az emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatosan felmerülő problémákról;

Együttműködés a nemzetközi emberi jogi intézményekkel

24. emlékeztet az Európa Tanács számos ellenőrzési mechanizmusának és intézményének fontos szerepére az emberi jogok területén; szorgalmazza, hogy az EU intézményei és az Ügynökség építsen ezekre a tapasztalatokra, vegye tekintetbe e mechanizmusokat és foglalja bele őket a hálózatban végzett munkát szolgáló eljárásba, valamint használja az Európa Tanács által kifejlesztett normákat és munkájának egyéb fontos eredményeit; ragaszkodik ahhoz, hogy ez az együttműködés nem vezethet az EU normáinak gyengüléséhez;

25. azon az állásponton van, hogy ki kell alakítani az együttműködés működő modelljét, és a Bizottság következő jogalkotási javaslatának konkrét javaslatokat kell tartalmaznia az Ügynökséggel kapcsolatosan, beleértve az Ügynökség és számos egyéb ügynökség hatáskörének pontos meghatározását, az intézményes kapcsolatot az Európa Tanács és a jövőbeni alapjogi ügynökség között, mind a párhuzamosságok elkerülése, mind annak érdekében, hogy az ügynökség megkapja a szükséges információkat és hatékonyságát biztosítani lehessen;

Az Ügynökség mint az EU emberi jogi politikájának működőképes eszköze

26. rámutat arra, hogy az Ügynökség létrehozásának tovább kell segítenie a tagállamok közötti kölcsönös bizalom növelését, és biztosítékot kell jelentenie arra, hogy továbbra is betartják az Európai Unióról szóló szerződés 6. és 7. cikkében megállapított alapelveket, és úgy ítéli meg, hogy az Ügynökségnek minden olyan tájékoztatást meg kell adnia, amely az Unió jogalkotási tevékenységének, ellenőrző szerepének és az alapvető jogokkal kapcsolatos tudatosság növelésére vonatkozó politikák fejlesztése során szükséges;

27. azon az állásponton van, hogy az Ügynökségnek erős mandátummal és olyan hatáskörrel kell rendelkeznie, amely lehetővé teszi, hogy kövesse az alapjogi charta végrehajtásának alakulását az Európai Unión és a tagjelölt országokon belül; hangsúlyozza, hogy az Ügynökség hatáskörének ki kell terjednie harmadik országokra is, amennyiben az Uniót érintő emberi jogi ügyekben kapnak szerepet, például olyan esetekben, amikor a demokratikus záradék megsértésének gyanúja merül fel;

28. úgy véli, hogy az Alapvető Jogok Ügynökségének különleges szerepet kell betöltenie az EU ügynökségei között; úgy véli, hogy az ügynökség nagyobb legitimitást fog élvezni, amennyiben igazgatási szerveit az Európai Parlament választja meg, azok az Európai Parlamentnek tartoznak felelősséggel és az illetékes parlamenti bizottságoknak számolnak be; meggyőződése, hogy az Ügynökség függetlensége és megbízhatósága előfeltétele az európai intézményekkel létesítendő megfelelő kapcsolatának;

29. feltétlenül szükségesnek ítéli, hogy az Ügynökség minden tekintetben teljes mértékben független legyen; ezért hangsúlyozza, hogy elegendő személyzetnek és költségvetési forrásnak kell rendelkezésre állnia, hogy betölthesse nagyra törő küldetését, továbbá magasan képzett, tudományos tapasztalattal rendelkező, feddhetetlen és hiteles alkalmazottakkal kell ellátni;

30. úgy ítéli meg, hogy az Ügynökség fő szerveinek a tagállamok szakmailag leginkább elismert független szakértőiből (lehetőleg alkotmánybírákból), továbbá az uniós intézmények, az Európa Tanács és a nem kormányzati szervek magas szintű képviselőiből kell állniuk; hangsúlyozza, hogy az Ügynökség Európai Parlament által kinevezendő elnökének az emberi jogok területén kiemelkedő tapasztalattal kell rendelkeznie;

31. álláspontja szerint az ebben az állásfoglalásban megfogalmazott ajánlások túlnyomó része mint például az alább felsorolt bekezdésekben foglaltak:

- 11.: hatásvizsgálat minden jogi és stratégiai uniós kezdeményezésre vonatkozóan a Bizottság 2005. április 27-én elfogadott hatásvizsgálati módszere alapján;
- 13.: a legfelső bíróságok együttműködésének elősegítése;
- 16., 18. és 19.: a tagállamok alapjogi intézményei és 2000/43/EK irányelv alapján létrehozott „esélyegyenlőségi” bizottságainak támogatása az adatgyűjtés területén;

2005. május 26., csütörtök

- 17.: állandó fórum létrehozása a nemzeti parlamentekkel az alapjogi kérdések témájában, valamint az EU-ban a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozása;
- 23.: Az EU-politikákra az emberi jogok tekintetében hatást gyakorló külső tényezőkről készített tanulmány finanszírozása, valamint az európai Alapvető Jogok Ügynöksége lehetséges konzultatív szerepe;
- 24. és 25.: szervezett együttműködés az Európa Tanáccsal;
- 49.: Az EU Intézményeinek tájékoztatási és kommunikációs stratégiája az alapvető jogokat érintő EU-politikák terén;
- 26., 27., 28., 32., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46., 47., 48., 50.: a létrehozandó Ügynökség lehetséges feladataira és hatáskörére vonatkozó hivatkozások;
- 29., 30., 34., 35., 36., 38.: a létrehozandó Ügynökség irányító szerveiről és szervezeti felépítéséről;

azt igyekeznek biztosítani, hogy a Közösség és az Unió hatáskörének gyakorlásakor az információ összegyűjtése, elemzése és feldolgozása az emberi jogokat szolgáló intézkedések hatásának kiértékelése céljából történjen; az ajánlások ezen túl igyekeznek javítani a közigazgatási és jogalkotási eljárások megszervezését és megtalálni jogi igazolásukat, különösképpen azokban a politikákban, amelyek a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelemmel (az EK-Szerződés 13. cikke), a szabad mozgással (az EK-Szerződés 18. cikke), a menedékjoggal (az EK-Szerződés 63. cikke), a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködéssel (az EK-Szerződés 65. cikke), az adatvédelemmel (az EK-Szerződés 286. cikke) és az átláthatósággal (az EK-Szerződés 255. cikke) foglalkoznak;

32. azon az állásponton van ezzel összefüggésben, hogy maga az adatgyűjtés feladatát meghatározó jogi aktus képezheti a jogalapját az Alapvető Jogok Ügynöksége megalapításának, amelynek feladata kiegészíti az ebben az állásfoglalásban tárgyalt területeken tevékenykedő intézmények feladatait; ezzel összhangban kell alkalmazni a Parlament részvételével zajló együttdöntési eljárást, minősített többséggel eljáró Tanáccsal;

33. felszólítja a Bizottságot az EK-Szerződés 192. cikke alapján, hogy nyújtson be jogalkotási javaslatot a fenti megállapítások alapján; a javaslatnak különös tekintettel azokra az uniós politikákra kell vonatkoznia, amelyekben a Parlament társjogalkotó; figyelembe véve a Bíróság többszörös jogalappal bíró esetekre vonatkozó ítélkezési gyakorlatát, a fő (de nem kizárólagos) jogalapot az EK-Szerződés 13. cikkének kell jelentenie, amely a hátrányos megkülönböztetés megelőzésével védi az emberi méltóságot, amely minden alapvető jogokkal foglalkozó politika kulcseleme; a Bizottságra hagyja annak megítélését, hogy szükség van-e a harmadik pillér szerinti intézkedésre és közösségi intézkedésre való hivatkozásra a bűnügyekben történő igazságügyi és rendőrségi együttműködéshez kötődő kezdeményezésekkel összhangban;

34. úgy ítéli meg, hogy az Ügynökségnek minden emberi jogi kérdést lefedő ernyőszervezetként kell működnie annak elkerülése érdekében, hogy különböző szervezetek ugyanazt a munkát végezzék;

35. úgy ítéli meg, hogy az Ügynökség felépítését többrétegű szervezetben kell kialakítani (hálózatok hálózata) egy horizontális hatáskörű szakosított testületté, melyben minden rétegnek szerepet kell kapnia és hozzá kell járulnia az Unió alapjogi kultúrája fejlődéséhez; meggyőződése szerint az ügynökség feladata összegyűjteni a szükséges információkat, elemzéseket és tapasztalatokat, amelyek az európai és nemzeti intézményeknél, a nemzeti parlamenteknél, kormányoknál és emberi jogi szerveknél, a legfelső bíróságoknál és alkotmánybíróságoknál rendelkezésre állnak, és különösen a Rasszizmus és az Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontja és információs hálózata, a RAXEN által összegyűjtött tapasztalatokat;

36. úgy véli, hogy a meglévő európai és nemzeti emberi jogi intézményeknek a „hálózatok hálózatának” részét kell képezniük, amelyben az ügynökség az az eszköz, mely az EU emberi jogi politikájának minőségét és következetességét biztosítja; e célból létre kell hozni az európai és nemzeti intézmények és a működő hálózatok térképét;

37. e keretben látja annak lehetőségét, hogy hatékony hálózattá kapcsolják össze a már meglévő szervezet, eszközök és eljárásokat egy alapjogi ügynökség létrehozásával;

38. úgy ítéli meg, hogy mielőtt az alapvető jogok védelmére új szervezeteket állítanak fel, tanulmányozni kell a meglévő szervezetek megszilárdulását és működőképességük javítását célzó lehetséges összevonásukat; ragaszkodik tehát ahhoz, hogy a jövőbeli Esélyegyenlőségi Intézet saját neve alatt és ugyanazon a helyszínen

2005. május 26., csütörtök

működve, szerves része legyen a „hálózatok hálózataként” meghatározott Alapvető Jogok Ügynökségének annak érdekében, hogy ésszerű, költséghatékony és következetes megközelítést alkalmazzanak az alapvető jogokkal foglalkozó új szervek létrehozása során;

39. javasolja, hogy az Ügynökséget az alapjogi charta egyes témái mentén szervezzék – a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelőközpontjának a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni küzdelemhez kapcsolódó illetékességi köre kiegészítéseképpen – mint például a szólásszabadság, a gyülekezési és egyesülési jog, a gondolatszabadság, a választásokon egyenlő feltételekkel való részvétel joga, az oktatáshoz való jog, a szabadsághoz való jog, a szolidaritási és szociális jogok, a gyermekek jogai, a nemek egyenlősége, a nők elleni erőszak, az embercsempészet, az állampolgári és az igazságszolgáltatással kapcsolatos jogok, a menedékjog, romák helyzete és a kisebbségi jogok, valamint a kulturális, vallási és nyelvi sokszínűség tiszteletben tartása; ahol már létezik egy adott területet lefedő, az egész Unióra kiterjedő szerv, az Ügynökség feladatait e területen az Ügynökség szerves részévé váló szakintézet végzi;

40. megállapítja, hogy a kibővült EU-ban a nemzeti kisebbségek védelme olyan lényeges kérdés, amelyet nem lehet pusztán az idegengyűlölet és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem révén megvalósítani; rámutat arra, hogy ezt az összetett problémát más oldalról is meg kell közelíteni, és a nemzeti kisebbségek védelmének az Ügynökség egyik kifejezett feladatát kell képeznie;

41. állítja, hogy ezen új eszköz megtervezésekor különös figyelmet kell szentelni a három legfontosabb szerepre, melyet egy ilyen intézménynek be kell töltenie – az alapvető jogok előmozdítása, az alapvető jogok védelme és a kulcsszereplők, azaz az EU intézményei és polgárai tudatosságának növelése – annak érdekében, hogy teljesítse a szabadság, a biztonság és jog érvényesülése térségének stratégiai igényeit;

42. úgy véli, hogy három fő szerepe betöltése érdekében az Ügynökségnek adatokat kell gyűjtenie hálózatán keresztül, majd azokat elemeznie kell, valamint jogosultnak kell lennie véleménynyilvánításra és ajánlások tételére a Parlament, a Tanács és a Bizottság számára;

43. úgy ítéli meg, hogy az alapvető jogok előmozdítása terén a jövőbeni Ügynökségnek kezdeményező módon kell támogatnia a politikai döntéshozatal emberi jogi oldalát, még hozzá kétféleképpen: azáltal, hogy meghatározza, mely területeken szükséges leginkább a jogalkotás fejlesztése, és nyomon követi a meglévő jogszabályok alkalmazását és betartását;

44. úgy ítéli meg, hogy az Ügynökségnek az alapvető jogok védelmét szolgáló munkája részeként egy éves jelentést kell készítenie a tevékenységi körébe eső jogok helyzetéről, és azt be kell nyújtania az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és a Bizottságnak; úgy véli továbbá, hogy az Ügynökségnek közvetlenül és elsősorban a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek kell beszámolnia, amelynek alapján az Európai Parlament következtetéseket vonhat le és ajánlásokat fogadhat el;

45. úgy ítéli meg, hogy az Ügynökség nyomon követő tevékenységének előnye lesz, hogy horizontális képet fog adni az alapvető jogok védelméről és érvényre juttatásáról, éppen ezért le kell fedni az alapjogi chartában és az Alkotmány szerződés első részének releváns rendelkezéseiben rögzített valamennyi jogot; úgy véli, hogy az ügynökség éves munkaprogramja tematikus rendszert követhetne;

46. hangsúlyozza, hogy szó sincsen egy uniós emberi jogi bírósággal egyenértékű intézmény megalapozásának előkészítéséről; felismeri, hogy az emberi jogokat sértő egyedi esetek kezelése összességében eltér egy olyan politikai rendszer vagy annak jogi eszközei megfigyelésétől, amely esetlegesen nem éri el az általánosan elismert emberi jogi mércét;

47. fenntartja, hogy az Ügynökséget tanácsadó és konzultatív szereppel kell felruházni az Európai Unióról szóló szerződés 6. és 7. cikke előírásainak megfelelően, támogatva a Parlament és a Tanács tevékenységét, és felhasználva a saját hálózatai révén összegyűjtött információkat, ismereteket és tapasztalatot;

48. kijelenti, hogy az ügynökségnek konkrét lépéseket kell tennie annak érdekében, hogy az Európai Unió polgáraiban tudatosítsa az őket megillető alapvető jogokat, és az EU-n belül létrehozza az alapvető jogok kultúráját, amelyet azután sikeresen lehet terjeszteni az Unió határain kívül is az Unió egyik alapvető értékeként;

2005. május 26., csütörtök

49. úgy véli, hogy az alapvető jogok előmozdítása és ezek fokozottabb tudatosítása (az alapvető jogok tiszteletén alapuló kultúra kialakítása) érdekében megerősített tájékoztatási és kommunikációs stratégiára van szükség; úgy véli, hogy e célok eléréséhez segítséget jelentene, ha a tagállamok tanterveibe bevezetnének egy az alapvető jogokkal és a nemzetközi közösség által elismert emberi jogokkal foglalkozó tantárgyat;

50. úgy véli, hogy ezeknek a konkrét lépéseknek magukban kell foglalniuk az Ügynökség által szervezett képzéseket az Európában emberi jogi területen dolgozók számára, legyenek azok a civil társadalom vagy szakmai szervezetek képviselői;

51. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, a nemzeti emberi jogi szervezeteknek, az Európa Tanácsnak, az EBESZ-nek és az ENSZ-nek.

P6_TA(2005)0209**Átfogó gazdaságpolitikai iránymutatások**

Az Európai Parlament állásfoglalása a Bizottság ajánlásáról a tagállamok és a Közösség gazdaságpolitikájának átfogó iránymutatásaira vonatkozóan a növekedésre és a foglalkoztatásra vonatkozó integrált irányvonalak (2005-2008 közötti szakasz) keretében (COM(2005)0141 – 2005/2017(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság ajánlására (COM(2005)0141),
 - tekintettel az EK-Szerződés 99. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Bizottságnak az euróövezetre és az Európai Unióra vonatkozó 2005. tavaszi gazdasági előrejelzéseire (2005–2006),
 - tekintettel a 2000. március 23–24-i lisszaboni Európai Tanács, a 2001. június 15–16-i göteborgi Európai Tanács és a 2002. március 15–16-i barcelonai Európai Tanács elnökségi következtetéseire,
 - tekintettel a 2003. március 20–21-i, 2003. október 16–17-i, 2004. március 25–26-i, 2004. november 4–5-i, valamint 2005. március 22–23-i brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseire,
 - tekintettel az európai gazdaság helyzetéről szóló, 2005. február 22-i állásfoglalására előkészítő jelentés az átfogó gazdaságpolitikai iránymutatásról⁽¹⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 107. cikkére,
 - tekintettel a Gazdasági és Monetáris Bizottság jelentésére (A6-0150/2005),
- A. mivel a gazdasági növekedés az euróövezetben és a 25 tagra bővült Európai Unióban nem eredményezi tartósan a potenciális szint elérését és túlságosan alacsony, különösen az euróövezet négy fő gazdaságában; mivel a háztartások fogyasztása visszafogott és a 2005–2006-os gazdasági távlatok nem kielégítőek, ami hozzájárul a magas, és csak lassan csökkenő munkanélküliségi arány fennmaradásához; mivel a második világháború óta legalacsonyabb kamatlábak ellenére a befektetési hajlandóság alacsony,
- B. mivel az áru-, energia- és munkaerő piacok, az adózási rendszer és a belső piac megvalósítása terén a strukturális reformokat a tagállamok nem a megfelelő gondossággal hajtották végre, és mivel a reformok közösségi szinten csak lassú fejlődést mutatnak;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0034.